

REFERAT Land- og Byudviklingsudvalget (2022-2025)

d. 04-04-2024

Mødedato Torsdag d. 04. april 2024 kl. 16:00

Mødested Vojens Hallerne, Stadion Parken 6, 6500 Vojens

Mødedeltagere Bent Kloster, Bo Morthorst Rasmussen, Preben Holmberg, Allan Emiliussen, Cecilie Haaland, Marie Skødt, Jannie Boysen Westergaard

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status på områdefornyelse i Gram.....	4
Status på områdefornyelse i Nustrup Sogn.....	5
Borgerbudgettering Haderslev og Starup 2024.....	6
Område- og landsbyfornyelsespuljen 2024.....	8
Aftale for Arnum Kultur- og Fritidscenter 2024.....	10
Udvælgelse af lokalområder til kunstneriske forløb.....	12
Vækst og bosætning - drøftelse af nye initiativer.....	14
Budget 2025-28.....	16
Program for udvalgets studietur 7.-8. maj 2024.....	17
Opfølgning på dialogmøde.....	18
Gensidig orientering.....	19
Politisk koordinering mellem udvalg.....	21
Dialogmøde med Forum Vojens og Vision Gram.....	22
Underskriftsside.....	23

Punkt 29: Godkendelse af dagsorden

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dagsordenen godkendes

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Punkt 30: Status på områdefornyelse i Gram

24/6145

Sagsresume

Orientering om status på områdefornyelsen i Gram. Land- og byudviklingsudvalget besluttede i slutningen af 2023 at opstarte en områdefornyelse i Gram. Programmet skal godkendes til december 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Land- og byudviklingsudvalget besluttede den 12. oktober 2023 at opstarte en områdefornyelse i Gram, efter Teknik og Klima havde modtaget en ansøgning fra Vision Gram, se bilag 1. En områdefornyelse er en indsats, der skal give et afgrænset område med færre end 4.000 indbyggere et fysisk og socialt løft. Som det første skal der udarbejdes et områdefornyelsesprogram i samarbejde med borgerne og andre parter, der bliver berørt af områdefornyelsen. Programmet skal blandt andet indeholde en beskrivelse af de tiltag, der skal iværksættes, et budget og en tidsplan. Når programmet er vedtaget, skal tiltagene fra programmet realiseres inden for 5 år.

Teknik og Klima er nu i gang med at opstarte områdefornyelsen i Gram. Der er lavet tidsplan, organisering, indledende analyser af byen, og afholdt møder med forskellige aktører i byen. I vedhæftede projektbeskrivelse er der en opsamling af det indledende arbejde, se bilag 2. Ud fra dette begynder der at tegne sig et billede af, hvad der kan arbejdes med i Gram. Det kan for eksempel være fornyelse af Torvet, fokus på området ved skolen og fritidscenteret eller et opholdssted til unge.

Det første offentlige arrangement bliver afholdt den 25. april, hvor deltagerne kan høre mere om, hvad en områdefornyelse er, og hvordan de kan bidrage. Efterfølgende vil der være yderligere et offentligt arrangement og dertil arbejde i arbejdsgrupper. Politisk deltagelse vil være mulig ved de to første offentlige arrangementer, samt afsluttende præsentationsmøde. Udvalget vil få invitationer til aktuelle arrangementer. Derudover vil udvalget få en orientering på arbejdet til mødet i september 2024. Områdefornyelsesprogrammet skal godkendes i december 2024.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 12. oktober 2023

Projektbeskrivelse - Områdefornyelse Gram

Punkt 31: Status på områdefornyelse i Nustrup Sogn

24/6592

Sagsresume

Orientering om status på områdefornyelsen i Nustrup Sogn. Land- og byudviklingsudvalget besluttede i slutningen af 2023 at opstarte en områdefornyelse i Gram. Programmet skal godkendes til december 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Land- og byudviklingsudvalget besluttede den 12. oktober 2023 at opstarte en områdefornyelse i Nustrup Sogn, se bilag 1. En områdefornyelse er en indsats, der skal give et afgrænset område med færre end 4.000 indbyggere et fysisk og socialt løft. Som det første skal der udarbejdes et områdefornyelsesprogram i samarbejde med borgerne og andre parter, der bliver berørt af områdefornyelsen. Programmet skal blandt andet indeholde en beskrivelse af de tiltag, der skal iværksættes, et budget og en tidsplan. Når programmet er vedtaget, skal tiltagene fra programmet realiseres inden for 5 år.

Teknik og Klima er nu i gang med at opstarte områdefornyelsen i Nustrup Sogn. Der har været et indledende møde, hvor skole, børnehave og foreningerne deltog. I Nustrup Sogn blev borgerne i 2022 færdige med en fokusplan, som bruges i arbejdet med at udvikle et program for de tiltag, man ønsker gennemført i forbindelse med områdefornyelsen. Alle borgere, foreninger og erhverv inviteres til borgermøde i opstart af områdefornyelsen. I vedlagte projektbeskrivelse er der en opsamling af det indledende arbejde, se bilag 2.

Det første offentlige arrangement bliver afholdt den 29. april, hvor deltagerne kan høre mere om, hvad en områdefornyelse er, og hvordan de kan bidrage. Efterfølgende vil der være yderligere et offentligt arrangement, samt opstart af arbejde i styregruppe og arbejdsgrupper.

Politisk deltagelse vil være mulig ved de to første offentlige arrangementer, samt afsluttende præsentationsmøde. Udvalget vil få invitationer til aktuelle arrangementer. Derudover vil udvalget få en orientering på arbejdet til mødet i september 2024. Områdefornyelsesprogrammet skal godkendes i december 2024.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 12. oktober 2023

Projekt beskrivelse Nustrup landddistrikt

Punkt 32: Borgerbudgettering Haderslev og Starup 2024

24/582

Sagsresume

Beslutning om og drøftelse af Borgerbudgettering Haderslev og Starup 2024. Teknik og Klima foreslår, at modellen for 2024 i udgangspunktet er den samme som de sidste to år med en inddeling af de to byer i 12 lokalområder. Udvalget beslutter i denne sag temaer og proces for borgerbudgetteringen 2024 samt økonomisk fordeling af borgerbudgetmidlerne. Derudover drøfter udvalget en række spørgsmål, som kan være med til at kvalificere udvalgets beslutning.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- temaer for borgerbudgetteringen 2024 besluttet
- processen for borgerbudgetteringen 2024 besluttet
- den økonomiske fordeling af borgerbudgetmidlerne for Haderslev og Starup 2024 besluttet

Sagsfremstilling

Der skal startes en ny borgerbudgetproces op for 2024. Teknik og Klima foreslår, at modellen for 2024 i udgangspunktet er den samme som de sidste to år med en inddeling af de to byer i 12 lokalområder. Udvalget beslutter i denne sag temaer og proces for borgerbudgetteringen 2024 samt økonomisk fordeling af borgerbudgetmidlerne, bl.a. med afsæt i erfaringerne fra 2023, som udvalget drøftede i december, se bilag 1. Procesbeskrivelsen for 2023, kort over områdeinddelingen samt foreløbigt økonomisk forbrug er vedlagt som bilag 2.

Formålet med borgerbudgetteringen i Haderslev og Starup er at styrke borgernes medbestemmelse i lokalområdet og underbygge nye fællesskaber og relationer. Dertil er udvalgets beslutning om temaer med til at understøtte bestemte fokusområder. Kriteriet for indsendte borgerforslag er, at projektet skal skabe værdi for lokalområdet, og at det er offentlig tilgængeligt.

Temaer

Såfremt udvalget fortsat ønsker at reservere en del af puljen til specifikke temaer, kan udvalget fastholde temaer, som i 2022 var "Tilbud til unge mellem 15-25" og "Klima og miljø" og i 2023 "Det gode nabofællesskab" og "Biodiversitet". Nye temaer kan for eksempel være bosætning/tilflytning, aktiviteter for unge i byen, mobilitet.

Proces

Udvalget kan fastholde sidste års proces, som er vedlagt denne sag, dvs. fire lokale infoevents og et fælles afstemningsevent, hvor fremmødte borgere stemmer om både lokale borgerforslag og forslag inden for temaerne.

Ønsker udvalget igen i år at styrke den nærdemokratiske proces og lokale forankring, kan de lokale infoevents ledsages af lokale afstemningsevents. Derudover kan muligheden for at uddelegere (dele af) processen igen i år afprøves, bl.a. i Starup.

Økonomisk fordeling

Teknik og Klima foreslår samme fordeling som de sidste to års borgerbudgettering, idet modellen i udgangspunktet er den samme med inddeling i 12 lokalområder:

- Hvert af de 12 lokalområder i Haderslev og Starup tildeles 0,050 mio. kr.
- Hvert af de to temaer råder over en puljesum på 0,150 mio. kr., såfremt udvalget fastholder temaer som del af borgerbudgetteringen, hvortil borgerne kan stille forslag for op til 0,050 mio. kr. inden for hvert tema

De resterende 0,100 mio. kr. kan øremærkes processen for at understøtte en decentral og nærdemokratisk proces i form af lokaleleje, forplejning, annoncering mv. Skulle der være uforbrugte midler, når årets borgerforslag er valgt, tilføres de udvalgets øvrige disponering.

Spørgsmål til drøftelse

Teknik og Klima ser følgende centrale spørgsmål forud for borgerbudget-forløbet, og som kan være med til at kvalificere udvalgets beslutning i denne sag:

- Hvordan sikres det, at projekterne er tilstrækkeligt offentlige og åbne for alle - er det for eksempel ved at formulere mere præcise kriterier for tildelingen?
- Hvem kan indsende borgerforslag? I 2023 var der undervejs behov for at få afdækket, hvilke foreninger der ikke var støtteberettigede.
- Hvordan kan modellen gøres endnu mere demokratisk, herunder foreningers muligheder for at mobilisere stemmer i lokalområdet?
- Skal der understøttes mere dialog mellem ansøgerne i lokalområderne?

Økonomiske forhold

Der er i budget 2023-2026 afsat 1,000 mio. kr. årligt til borgerbudgettering i Haderslev og Starup.

Der er fra 2022 til 1. marts 2024 udbetalt i alt 0,817 mio. kr. til borgerforslag, se bilag 2.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Udvalget besluttede at fastholde og godkende den nuværende proces med kr. 50.000 til hvert område og to temaer for borgerbudgettering i Haderslev og Starup i 2024.

De to temaer gældende for 2024 er "Biodiversitet" og "Det gode nabofællesskab", idet der afsættes kr. 150.000 til hvert tema med et max på kr. 50.000 til hvert projekt indenfor hvert område.

Forvaltningen anmodes herudover om at forsøge at finde to forsøgsområder, hvor borgerbudgetteringsprocessen understøtter et samlet lokalt fællesskab, hvor man samarbejder mellem flere interessenter.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 14. december 2023

Borgerbudget-processen 2023

Punkt 33: Område- og landsbyfornyelsespuljen 2024

24/522

Sagsresume

Beslutning om ansøgningsrunde til område- og landsbyfornyelsespuljen samt drøftelse af fordeling af midler til henholdsvis område- og landsbyfornyelse. Teknik og Klima foreslår én ansøgningsrunde til landsbyfornyelsespuljen, der ligger i efteråret. Udvalget kan prioritere midler for i alt 6,270 mio.kr. i 2024.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- én ansøgningsrunde til efteråret godkendes
- fordeling af midler til henholdsvis område- og landsbyfornyelse drøftes
- den økonomiske ramme tages til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune får hvert år andel i den statslige område- og landsbyfornyelsespulje, der er afsat til udvalgte kommuner. Med finansloven for 2024 har Regeringen afsat 100 mio. til puljen. Midlerne skal afsættes af udvalgets samlede budget til område- og landsbyfornyelse.

Pulje giver mulighed for at søge støtte til blandt andet områdefornyelser, reovering og nedrivning af nedslidte boliger og erhvervsbygninger, fjernelse af skrot og affald på boligejendomme. Puljen kan anvendes i byer med under 4.000 indbyggere og i det åbne land. Bilag 1 beskriver puljens anvendelsesmuligheder.

Land- og byudviklingsudvalget har traditionelt prioriteret nedrivning og reovering af bygninger. I 2022 igangsattes områdefornyelser i henholdsvis Oksenvad for 2,1 mio. kr. i og Sønderballe for 2,1 mio. kr., hvor staten betaler 60% af udgiften.

Teknik og Klima anbefaler, at der er én ansøgningsrunde til efteråret.

Udvalget har besluttet følgende lokale kriterier, som gælder specifikt i Haderslev Kommune, der også har betydning for prioriteringen af ansøgningerne:

- Forskønnelse af landsbyer i en helhedsbetragtning
- Hvis nedrivning, er der da en plan for grunden
- Hvilke lokale samarbejder er der om projektet
- Projekter i områder hvor der er udarbejdet en fokusplan prioriteres
- Ansøgningens økonomiske realisme

Økonomiske forhold

Haderslev Kommune har i 2024 afsat netto 2,600 mio. kr. til område- og landsbyfornyelse i 2024. Desuden er der overført et udisponeret restbudget fra 2023 på netto 0,501 mio. kr.

Regeringen har på finansloven for 2024 valgt at afsætte en pulje på 100 mio. kr. til område- og landsbyfornyelse i kommunerne, hvoraf Haderslev Kommune har fået tildelt

2,086 mio. kr. i 2024. Desuden har Haderslev kommune en rest på statsrammen fra tidligere år, jf. tabellen.

(mio. kr.)	Budget 2024	Statsrefusion	Bruttobudget
Budget 2024 andel med 60% refusion	1,611	2,417	4,028
Budget 2024 andel uden statsrefusion	0,989	0,000	0,989
Udisponeret restbudget overført fra 2023	0,501	0,752	1,253
I alt	3,101	3,169	6,270

Der kan disponeres projekter for i alt 6,270 mio. kr. til område- og landsbyfornyelse i 2024.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Den økonomiske ramme blev taget til efterretning, idet udvalget godkender én ansøgningsrunde i efteråret.

Udvalget drøftede fordelingen af område- og landsbyfornyelsesmidlerne.

Bilag

Landsbyfornyelsespuljens anvendelsesmuligheder

Punkt 34: Aftale for Arnum Kultur- og Fritidscenter 2024

22/23180

Sagsresume

Beslutning om aftale gældende fra 1. maj 2024 for Arnum Kultur- og Fritidscenter indgået med Højrup Sogns Borgerforening. Den eksisterende aftale blev midlertidig forlænget ved Kultur- og Fritidsudvalgsmødet den 14. december 2023. Højrup Sogns Borgerforenings vedtægter er nu revideret, og der indgås aftale med borgerforeningen om Arnum Kultur- og Fritidscenter.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- drifts- og ydelsesaftale for Arnum Kultur- og Fritidscenter godkendes

Sagsfremstilling

Land- og Byudviklingsudvalget godkendte den 12. oktober 2023 ny model for de kommende aftaler med Kultur- og Fritidscentrene i Haderslev Kommune, se bilag 1. Med baggrund i denne model og ud fra dialog med centrene, er der forhandlet aftaler på plads med centrene gældende fra 1. januar 2024. Disse blev godkendt af udvalget den 14. december 2023, se bilag 2.

Aftalen for Arnum Kultur- og Fritidscenter blev dog forlænget midlertidigt, da der var behov for et organisations- og vedtægtsarbejde med Højrup Sogns Borgerforening, så de kan blive ny aftalepart for Arnum Kultur- og Fritidscenter.

Højrup Sogns Borgerforenings vedtægter er nu revideret, og de vil gerne være aftalepart for Arnum Kultur- og Fritidscenter. Vedtægter ses af bilag 3.

Den nye aftale med Arnum Kultur og Fritidscenter udløber den 31. december 2026, samtidig med de øvrige centres nye aftaler.

Ny aftale ses af bilag 4.

Økonomiske forhold

Det samlede budget til de to selvejende centre Grethjerghus og Fælleshuset Simmersted samt de fem kommunale centre i Vedsted, Arnum, Skrydstrup, Oksenvad og Jegerup er på 1,5 mio. kr. i 2024. Beløbet vil årligt blive fremskrevet med kommunens gennemsnitlige pris- og lønfremskrivning.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 12. oktober 2023

LBU dagsordenspunkt 14. december 2023

Vedtægter Højrup Sogns Borgerforening 18.03.2024

Arnum Kultur- og Fritidscenter - aftale fra 2024

Punkt 35: Udvælgelse af lokalområder til kunstneriske forløb

23/24225

Sagsresume

Beslutning om udvælgelse af lokalområder til kunstneriske forløb. Udvalget har besluttet at igangsætte kunstneriske forløb i lokalområder ved Hærvejen. Lokalsamfundene kan søge om at få forløb. Der er indkommet tre ansøgninger. Udvalget skal udvælge hvilke lokalområder, der skal tildeles et forløb.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- udvalget vælger, hvilke lokalområder der skal tilbydes et kunstnerisk forløb.

Sagsfremstilling

Land- og Byudviklingsudvalget besluttede den 14. december 2023 at igangsætte to kunstneriske forløb, som de syv lokalsamfund langs Hærvejen kan søge om at få tildelt, se bilag 1. Forvaltningen har været i dialog med alle lokalområder og har afholdt et åbent onlinemøde om muligheden. Se det fremsendte materiale til lokalområderne i bilag 2.

Tre lokalområder har ansøgt om et kunstnerisk forløb: Vojens Centerby, Jegerup og Oksenvad. De har alle forholdt sig til udvalgets kriterier og ønsker for tildeling af et forløb:

- 1) Forløbet skaber mest mulig synergi mellem lokalområdets eksisterende tiltag og aktiviteter, der støtter op om Hærvejen.
- 2) Forløbet skaber en ny oplevelse i lokalområdet med tilknytning til Hærvejen.
- 3) Forløbet skaber nye samarbejder, evt. også med andre lokalområder langs/ved Hærvejen.
- 4) Forløbet skaber oplevelser for lokalområdet for både dem, der vandrer, og dem, der cykler.

Det er forvaltningens vurdering, at alle tre ansøgninger lever op til udvalgets kriterier og ønsker. Ansøgningerne fra lokalområderne kan ses i bilag 3.

Økonomiske forhold

Udvalget har afsat 0,100 mio. kr., finansieret af udvalgets egne midler under landdistriktspuljen, til afviklingen af to kunstneriske forløb. Hvert forløb koster 0,050 mio. kr. Der kan afsættes yderligere 0,050 mio. af uforbrugte midler, såfremt udvalget ønsker at igangsætte alle tre ansøgninger.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Udvalget prioriterer midler til alle tre ansøgere, idet udvalget finansierer de resterende kr. 50.000 med uforbrugte midler under anlæg.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 14. december 2023

Kunstneriske forløb twopager

Oversigt over indkomne ansøgninger om kunstnerisk forløb

Punkt 36: Vækst og bosætning - drøftelse af nye initiativer

24/6876

Sagsresume

Drøftelse af vækstinitiativer i relation til bosætning. Med afsæt i beslutning fra den 19. februar 2024 drøfter Land- og Byudviklingsudvalget nye vækstinitiativer i relation til bosætning, som kan understøtte ambitionen om tiltrækning af 500 nye borgere til Haderslev Kommune. Afsættet for drøftelsen er allerede igangsatte initiativer og indsatser samt Haderslev Kommunes bosætningspolitik. Derudover rummer sagen eksempler på nye indsatser, som udvalget kan inspireres af, f.eks. erfaringsindhentning, grøn omstilling og sammenhængskraften mellem land og by.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- vækstinitiativer i relation til bosætning drøftes

Sagsfremstilling

Land- og Byudviklingsudvalget drøftede den 19. februar 2024 status for udvalgets arbejde de første to år samt potentielle indsatser i den resterende del af valgperioden, se bilag 1.

Udvalget besluttede, at vækstinitiativer – ikke mindst set i relation til bosætning – skulle have et særligt fokus i den resterende del af valgperioden. I denne sag skal udvalget drøfte konkrete nye vækstinitiativer i relation til bosætning. Dette sker med afsæt i Haderslev Kommunes Bosætningspolitik, se bilag 2, samt allerede igangsatte initiativer og indsatser, hvilket ganske kort er oplyst nedenfor:

- Kommuneplanlægning – landsbyafgrænsninger og dialogmøder i forbindelse med den igangværende kommuneplanproces
- Områdefornyelser i Sønderballe, Oksenvad, Nustrup og Gram
- Udarbejdelse af fokusplaner i Landdistrikter
- Landsbyfornyelse – nedrivning, forskønnelse, opkøb, energireovering mv.
- Ejendomsudvikling – Gram Rådhus og Engparken
- Realisering af strategisk udviklingsplan for Vojens
- Brandingforløb målrettet landdistrikter og lokale foreninger
- Etablering og fastholdelse af fællesskaber i byer såvel som i landdistrikter, bl.a. via borgerbudgettering
- Kunstprojekter
- Stier, ruter og ”gå-værter” i landdistrikter
- Bosætningsarrangement i samarbejde med Vækst- og Udviklingsudvalget
- Diverse puljer til understøttelse af udvikling og fællesskab lokalt

Med afsæt i ovenstående initiativer og indsatser - og erfaringerne herfra – kan udvalget drøfte nye initiativer i regi af Land- og Byudviklingsudvalget, som kan understøtte bosætning i Haderslev Kommune. Nedenfor er oplyst eksempler på nye indsatser, som udvalget kan inspireres af:

- Indhentelse af ny viden og inspiration, f.eks. via oplæg fra forskningsinstitutioner, andre kommuner eller gode eksempler fra lokalsamfund i Haderslev Kommune.
- Drøftelse af eksisterende kommunale byggegrunde i relation til blandt andet prisnedsættelse, andre byggemuligheder, forskønnelse mv. med henblik på at give anbefalinger til Økonomiudvalget (sag udarbejdes til kommende møde).
- Inspirere og motivere lokalsamfund, forsamlingshuse, kultur- og fritidscentre til aktivt at arbejde med bosætning, fx via dialogmøder og kriterier målrettet bosætning i forbindelse med udmøntningen af diverse puljer
- I højere grad at understøtte lokal fysisk udvikling i form af fx stier, legepladser, mødesteder og adgang til naturen
- Understøtte arbejdet med grøn omstilling i landdistrikter, fx via aktiv deltagelse i drøftelser om udmøntning af ”Grøn Pulje” (Grøn Pulje er et engangsbeløb, der udbetales til områder hvor der etableres vedvarende energianlæg, fx solceller eller vindmøller) eller målrettet støtte til energireovering via Landsbyfornyelsespuljen.

- Sammenhængskraft mellem by og land, fx via aktivt at søge indflydelse i drøftelser om fremtidens kollektive transport - eller alternativer hertil.
- Arbejde for at fastholde og udvikle lokale foreninger, fx via understøttelse af anden organisering og øget samarbejde med Kultur- og Fritidsudvalget.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Drøftet, idet udvalget ønsker oplæg fra kommunens bosætningskonsulent der tager udgangspunkt i data og fakta om bosætningen, hvorefter udvalget kan sætte retning for yderligere indsatser.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 19. februar 2024

Bosætningspolitik 2023-2026

Punkt 37: Budget 2025-28

24/3582

Sagsresume

Drøftelse af eventuelle politiske emner, der skal indgå i det budgetmateriale, som vil blive forelagt på udvalgsrådet i maj.

Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klima indstiller, at:

- udvalget drøfter eventuelle emner, som skal indgå i forårets budgetarbejde.

Sagsfremstilling

Udvalget godkendte den 13. marts 2024 budgetprocessen for 2025-28, se bilag 1.

Af budgetprocessen fremgår det, at udvalget skal drøfte eventuelle politiske emner, se bilag 3. Resultatet af drøftelserne vil indgå i det budgetmateriale, som vil blive forelagt på udvalgsrådet i maj.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Bilag

LBU dagsordenspunkt 13. marts 2024

Budgetstrategi 2025-2028

Tidsplan for budgetprocessen 2025-2028

Punkt 38: Program for udvalgets studietur 7.-8. maj 2024

21/24497

Sagsresume

Drøftelse af program for udvalgets studietur den 7.-8. maj 2024. Programmet indeholder besøg i Aabenraa, Esbjerg og evt. Vejens kommune samt Syddansk Universitet, bl.a. med fokus på landdistriktsudvikling, område- og byfornyelse samt nærdemokrati og fællesskaber.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- programmet drøftes

Sagsfremstilling

Land- og Byudviklingsudvalget skal på studietur den 7.-8. maj 2024. Teknik og Klima har udarbejdet forslag til program, som udvalget drøfter på dette møde:

7. maj:

- Besøg i Aabenraa Kommune
 - Besøg Rødekro, som har været en del af Levende Bymidter ligesom Vejens
 - Dialog om landdistriktsudvikling og områdefornyelse
- Besøg i Esbjerg Kommune
 - Besigtigelse i Bramming, der er en stationsby, og hvor der er lavet områdefornyelse
 - Besøge projekt(er) i landdistrikter
- Indkvartering på hotel i Esbjerg og aftensmad
- Aftenarrangement, fx kulturelt indslag, eksternt oplæg eller temadrøftelse

8. maj:

- Dialogmøde med Esbjerg Kommune på Esbjerg rådhus
 - Dialog med blandt andre lokalsamfundskoordinator og udvalgsformand
 - Fokus på fællesskaber, samarbejde i landdistrikter og dialog med byer/bydele (særligt Esbjerg)
- Besøg hos Syddansk Universitet (SDU)
 - Oplæg om Livskvalitet i yderområder og landdistrikter. Afsættet er et forskningsprojekt, der har undersøgt, hvad der giver borgere i yderområderne deres høje livskvalitet. Borgere på landet har nemlig, jf. projektet, en højere livskvalitet end i byerne. Derudover vil udvalget blive præsenteret for pointer fra et igangværende forskningsprojekt om civilsamfundets betydning for udvikling i landdistrikter.
- Eventuelt besøg hos Vejen Kommune – dialog herom pågår
- Hjemtur

Der er arrangeret fælles transport i bus og reserveret overnatning på Hjerting Badehotel.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Punkt 39: Opfølgning på dialogmøde

21/24497

Sagsresume

Drøftelse af udvalgets dialogmøde med besøgs-klyngerne Gabøl/Nustrup, Skrydstrup og Jegerup samt Bevtoft, Strandelhjørn, Vedsted, Skovby og Over Jerstal den 13. marts 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dialogmødet drøftes

Sagsfremstilling

Udvalget holdt dialogmøde med besøgs-klyngerne Gabøl/Nustrup, Skrydstrup og Jegerup samt Bevtoft, Strandelhjørn, Vedsted, Skovby og Over Jerstal den 13. marts 2024.

Programmet for dialogmødet var:

- Velkomst ved formand Bent Kloster
- Orientering om tiltag
- Ønskede emner til drøftelse
- Siden sidst

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Punkt 40: Gensidig orientering

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Brev fra ministeren om fri-ø-ordningen

Aarø ansøgte i december 2022 om optag i en forsøgsordning for at blive fri-ø. Ansøgningen indeholdt projekter, som i høj grad ligger i forlængelse af den strategisk-fysiske udviklingsplan for Aarø. I foråret 2024 har øboerne og Haderslev Kommune modtaget brev fra By-, Land- og Kirkeministeriet med beslutningen om ikke at gennemføre en fri-ø-ordning, se bilag 1. Det følgende brev (bilag 2) lister i korte træk de lovmæssige bindinger, som man gennem en fri-ø-ordning ønskede frihed fra. Og opfordrer i stedet øboere og kommune til at samarbejde om projekternes gennemførelse.

Statslig udgiftsramme til fornyelse af bymidter 2024

Land- og Byudviklingsudvalget blev den 13. marts 2024 orienteret om, at der var søgt om at få andel i den statslige udgiftsramme til fornyelse af bymidter i 2024.

Siden har Haderslev Kommune modtaget tildelingen fra staten. Rammen fra staten udgør 0,379 mio. kr. i 2024. For at modtage refusionen, skal Haderslev bidrage med 0,253 mio.kr. svarende til 40% af udgiften.

Bo Trygt

Haderslev Kommune har sagt ja til at være Bo Trygt-kommune og derfor indgået partnerskab med Bo Trygt og Syd og Sønderjyllands Politi. For at øge antallet af nabovenner og udbrede kendskabet til nabohjælp er del af handleplan blandt andet at aktivere lokalsamfund via kommunens landdistriktskoordinator med inddragelse af nabovenner for udbredelse i landdistrikter.

Der vil blive holdt såkaldte forsøgsmøder med oplæg af Bo Trygt og Politiet samt konkret case fra lokalområde. Skrydstrup har sagt ja til at holde første forsøgsmøde. Dertil forventes efterfølgende møder i Jegerup og Vojens. Til projektet hører en app, som man simpelt kan tilmelde sig og gennem denne kan holde kontakt i sit lokalområde.

Orientering om Hærvejen

Haderslev Kommune har sammen med 14 andre kommuner besluttet at gå aktivt ind i

udviklingen af Hærvejen og derved samarbejde med foreningen Udvikling Hærvejen. Udviklingen skal blandt andet ske i form af etablering af en certificeret vandrerute efter

international standard kaldet en ”Perle”, samt små ruter, uden specifikke krav, defineret som

”Sløjfer”, i tilknytning til Hærvejen.

I Haderslev Kommune, herunder Børn og Kultur og Teknik og Klima, arbejdes der på, sammen

med Udvikling Hærvejen, at få lagt en ”Perle” placeret ved Tørning Mølle – Christiansdal – Hindemaj og retur, samt at få placeret ”Sløjfer”, f.eks. omkring Oksenvad. Notatet ”10 linjers” fra Udvikling Hærvejens informationsmøde 12. marts 2024 er vedlagt.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Bilag

Ministerbrev om beslutning

Ministerbrev om bindinger

Opsummering Informationsmøde 12 marts 2024

Punkt 41: Politisk koordinering mellem udvalg

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 4. april 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Godkendt.

Punkt 42: Dialogmøde med Forum Vojens og Vision Gram

21/24497

Sagsresume

Dialogmøde mellem udvalget og Forum Vojens og Vision Gram.

Indstilling

Direktøren fro Teknik og Klima indstiller, at

- dialogmødet gennemføres

Sagsfremstilling

Udvalget besluttede 19. februar 2024 følgende til emner til drøftelse med Forum Vojens og Vision Gram:

- Gennemførte tiltag i det forgange år og drømme for fremtiden
- Erfaringer fra arbejdet med udviklingsplaner, herunder indlæg fra Forum Vojens med deres hidtidige erfaringer
- Kulturoplevelser i centerbyerne
- Forum Vojens og Visions Grams arbejde med bred borgerinddragelse i de to råd.

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 04-04-2024

Dialogmødet gennemført.

Punkt 43: Underskriftsside

Sagsresume

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".